13e JAARGANG — CURAÇAO DEN 28n NOVEMBER 1896. — N° 674

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,07.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

BEZUINIGING.

Het is niet te ontkennen, dat het ontwerp der nieuwe belastingen heel wat beweging op Curaçao veroorzaakt. Wijl het de plicht der pers is de bevolking voor te lichten omtrent zaken, die diep in hun maatschappelijk bestaan ingrijpen, de bewindvoerders en degenen, die de Kroon hun als raadslieden heeft toegevoegd te wijzen op het gevaarlijke of nuttige van te nemen maatregelen, zien wij met vreugde, dat onze confraters zich van dien plicht bewust zijn en bijna allen zich op hun post bevinden, thans nu er wederom zulke ingrijpende maatregelen zullen genomen worden als daar zijn: de invoering van nieuwe belastingen. Voorzeker te allen tijde is het woord *belastingen* een "nomen odiosum." een gehaat woord geweest. Toch heeft de burgerlijke maatschappij het recht en is het somtijds haar plicht belastingen uit te schrijven. Zij dient zorg te dragen voor hare eigen instandhouding, de bevolking te doen genieten van de weldaden eener welbegrepen beschaving. Maar daarvoor is geld noodig, en dat geld wordt verstrekt door de belastingen.

Curaçao heeft jaren gekend van overvloed, van weelde; tot boordens toe was zijne schatkist gevuld. Helaas, in dien tijde deden de bewindbevoerders zich kennen door eene onbekrompenheid van geest, toen zij met volle teugen Curaçao hebben doen drinken uit den beker der beschaving, en het opgespaarde geld met volle handen uitstrooiden alsof nooit of nimmer de vette jaren in magere konden overgaan. En thans zijn wij bijna geneigd te zeggen: Curaçao heeft genoten van die verspilzucht. Stichtingen zijn er verrezen, die waarlijk eene Europeesche stad geen oneer zouden aandoen, instellingen zijn er geopend, die Curaçao moesten maken tot een stad der *"Intelligenz."* Geen vreemdeling bezoekt thans Curaçao en slaat niet de handen in elkaar, wanneer hij de paleizen onzer Openbare School, Militair Hospitaal en Quarantaine-inrichting voor zich ziet. Waarlijk, wel moet hij met een grooten dunk van Curaçao's welvaren huiswaarts gaan. Doch voor ons, ingewijden in den treurigen toestand onzer financiën, staat dat alles daar als een verwijt aan onze vroegere bestuurders, die Curaçao's rijkdommen hebben verspild, voor ons staat dat alles daar als om te spotten met de vergane grootheid van een volk, dat zijn krachten heeft overschat.

Na eenige jaren van welvaart wijst thans de begrooting van 1897 op een deficit van eene klein honderdduizend gulden. De bron, die ons leven en welvaart toevoerde, is verstopt. Thans zullen de bewoners van Curaçao genoopt worden uit eigen middelen, zonder dat er noemenswaardige inkomsten zijn, al dat schoone, al dat kostbare in stand te houden.

Onzes inziens wees terecht een gewezen landvoogd van Suriname, thans lid der Tweede Kamer, op de noodzakelijkheid, dat ook ten tijde van overvloed de Curaçaosche begrooting door de Tweede Kamer moest worden gezien en goedgekeurd, wijl hij bevreesd was, dat weelde tot overdaad zou voeren en men later terecht het verspilde zou betreuren. Doch gedane zaken in dezen nemen geen keer.

Wat nu? Zal men door den nood gedrongen, en door de ondervinding wijs geworden, trachten te bezuinigen? Zeker men *moet* bezuinigen. Ook de minister geeft dien raad, toch voegt Zijn Exc. daaraan toe, dat men trachte door nieuwe belastingen de begrooting der volgende jaren te doen sluiten. Bezuiniging! Onze collega's in de pers geven eenparig dien raad en zeker onvoorzichtig ware het, dien raad, die het gevoelen van het volk in dezen weergeeft, in den wind te slaan. Bezuiniging! Waarin? In de bladen van ons eiland kon men in den laatsten tijd verschillende zaken zien opgenoemd, waarin bezuinigd moest worden. Dragen *al* die opgenoemde zaken onze goedkeuring weg? Daarop wenschen wij voor alsnog het antwoord schuldig te blijven, maar zeker zouden onze bewindvoerders goed doen al die zaken aan een nauwkeurigen toets te onderwerpen. Wij voor ons, wanneer het op bezuiniging aankomt, wenschen een meer ingrijpenden maatregel, een radicaler middel dan het verminderen der bezoldiging van sommige kleine posten.

Waarom, bij voorbeeld, kan er in onze kolonie geen andere wijze van rechtspleging worden ingevoerd, eene rechtspleging, minder kostbaar, zooals die der Engelsche koloniën? Maar de wet, de Nederlandsche wet moet ten onzent worden opgevolgd! Zeker, doch indien de financieële toestand van Curaçao het onderhouden van alle formaliteiten dier wet hier niet toelaat, dan verandere men die wet, dan voere men een wet in, die minder omslachtig is, minder personeel vraagt en bijgevolg minder kostbaar is. Niemand toch zal durven beweren, dat de rechtspleging in de Engelsche koloniën, omdat zij minder omslachtig is, minder goed is.

Wij weten het, wanneer wij slechts met een enkel woord gewagen van de Openbare School, roept men ons toe: *Haro sur le baudet!* Maar laten allen thans, nu wij in nood verkeeren, met ons die zaak eens kalm beschouwen gelijk zij is. Wij zullen ons bij de-

---

FEUILLETON.

TRES USURERO.

Conde Paul de Brantel a jega masjar bleek i nervioso na su cas den Rue Taitbout. Purá el a kita su sombré i jas, a tira nan ariba un stoel i a cohe algun papel, koe el a mira ariba mesa. E papelnan tabata notanan di su sastre, zapetero, bendedor di binja, etc.

Un sonrisa di menosprecio a bini ariba su cara i é dici:

„Ora bina a cansa i no por hui bai mas, toer cachor ta cai ariba djele. Asina ta socede!"

Nervioso el a bati klok i su camarero — un homber bieuw caba, pero bon bistir na pretoe — a drenta poco poco.

„Pierre, bo a bai cerca señor Alcide Dantier?"

„Si, señor conde. El a responde, koe no ta posible pa e bini, e ta bai Italia awé."

„I señor Desloges?"

„E no tabatin basta placa. A duelé, koe e no por a juda señor conde."

„I Conde d'Autien?"

„El a larga bisa koe e no tabata na cas."

„Toer ta mes cos. E proverbio ta berdad: Muchoe amigoe na tempoe di abundancia, ningun na ora di miseria. I toer koe mester haja placa di mi, nan tambe a doena tantoe varios respondi?"

„No, señor, nan toer a papia mes cos, nan no por i no kier warda mas."

„I bo a bisa nan, koe lo mi paga nan toer?"

„Mi a bisa nan, es koe señor conde a manda mi."

„Ta bon. Ningun di nan lo no perde ni un centavo."

Ora Pierre a ripara, koe e conde no tabatin di bisa nada mas, el a bai. E conde mes a bolbe toema e papelnan, koe tabata bisele claramente, koe e tabata toer ruina.

E tabatin binti cincoe anja, tres anja pasa, ora su majornan a moeri, el a haja su herencia i a gasta su placa manera nan no por a caba nunca. Naturalmente el tabatin hopi amigoe, pero awor ningun mas, el tabata sol coe e cordamentoe: ora mi a paga toer mi debe, mi ta pober manera Job.

Su gubentud a pasa den un castillo — Brantel — aja el a crece bao di wowo di un bon mama, koe a dunele un ejemplo di toer birtud. El a haja awor dilanti di djele su papa, su amigoenan di aja, i tambe el a weita figura di un mucha muher. Ai coe cuantoe gustoe su mama lo a mira, koe lo a pasa su bida coe e mucha como su esposa. I awor, toer esai a desparce. El a bandona e castillo, el a busca su diverticion na otro lugar na Paris, camina tantoe jonkman a perde nan fortuna, nan honor, nan alma!

Ai, mara el por a coeminza di nobo! Paul de Brantel a bolbe jama su camarero.

„Pierre,' e dici, „bo ta conoce mi estado."

„Si, señor conde, bo ta toer ruina."

„Pakiko bo no a spierta mi nunca!"

„Di promer biage, koe lo mi a risca esai, señor lo a bisa koe no tabata mi cuenta, di dos bez, señor lo a manda mi bai, i mi a priminti bo papa, di no bai for di bo nunca."

„Pero bo por a spierta mi pa mal amigoenan!"

„Ora mi a risca asina, mi a weita koe esai no tabata gusta bo."

„I nunca bo a corda, koe mi por a mata mi mes, si mi a jega den di estado di awor?"

E camarero bieuw a munstra ariba dos fotografia: "Conde mi a conoce bo papa i bo mama. Si bo ta jioe di tal hende anto bo no por haci un cos asina."

„Bo tin razon. Ma com lo mi haci anto?"

„Señor, tin basta hende ricoe, koe no ta di estado noble, pero koe lo ta contentoe ora bo kier haci nan jioe condes de Brantel."

„Bende mi mes?! Com bo ta risca papia asina?"

„Señorita Jeanne de Rosel també ta na bida ainda. Tempoe pasa le no a ninga bo, i señor sabi tambe, koe bo mama tabata gusta tal matrimonio."

„Mi no kier a casa coenele ora mi tabata ricoe, i awor den mi pobreza lo mi bini cerca djele? Nunca lo mi no ofendele asina."

„Di berde, señor tin razon. I anto le ta manera toer otro mucha muher, le puntra promer, cuanto bo tin."

„No, esai no. E no ta asina. Loco mi tabata, koe mi a perde tal tesoro. Pero toer esai no ta sirbi mas, mi mester resolvé, kiko lo haci. Mi ta conocé un señor, koe tin hopi tera na Algerië, mi ta sigur koe le tuma mi como boekhouder. Mi a scirbiele caba. Conforme mi a haja contesta mi ta bai."

„Masjar bon." Pero promer señor conde mester bai su castillo, mi ta kere koe tin un hende caba, koe kier cumprele."

Tres dia despues e conde i Pierre a jega na castillo Brantel.

Toer e tempoe el no a bai aja, i el a corda, koe le hajele den un estado tristoe. Al contrario. Cas i jardin tabata bon na orde, manera nunca su propretario a bai for di aja.

E conde no por a pega sonjo es anoche, toer anja koe el a biba den e castillo a pasa su cabez i majan le bai pa semper for di djele!

Su marduga el a bai den jardin pa bisita toer lugar pa di última be.

Ta kiko? For di cuarto den cual su mama a biba el a tende sona di un piano i un cantica, koe su mama a canta muchoe bez pa el. Nervioso, coe un coerazon batiendo el a bai sinta. Porfin el a tende un hende bini cerca djele.

ze van geen cijfers bedienen, omdat cijfers altijd hatelijk zijn.

Is het niet juist de Openbare School met den aankleve van dien, met de hooge tractementen harer talrijke leeraren en onderwijzeressen, uitgaven, die jaar in jaar uit terugkeeren en nooit verminderen, met hare extra-toelagen, met het onderhoud harer gebouwen, met het weinig bemoedigend vooruitzicht van weldra aan de tegenwoordige leeraars hooge pensioenen te moeten betalen, is het niet de Openbare School, die het leeuwendeel eischt van onze bekrompen financiën? En wij zouden nog vrede hebben met deze instelling, al is zij kostbaar, indien het bewezen was, dat zij *alleen* kan voldoen aan de eischen, welke men het onderwijs stellen moet. Doch ook dit kan niet worden volgehouden. Hoevele ouders zenden thans nog hunne kinderen naar eene buitenlandsche inrichting? Hoevele ouders laten om des gewetens wille hunne kinderen de bijzondere scholen van ons eiland bezoeken, scholen, die wat degelijkheid van onderwijs betreft, zeker niet voor de Openbare School behoeven onder te doen? Wij weten het maar al te goed, onze stem is die eens roependen in de woestijn, toch zullen wij niet nalaten er de aandacht op te vestigen, dat er vooral wat de Openbare School betreft, op bezuiniging, op groote bezuiniging, kan en moet worden aangedrongen.

Twee zaken noemden wij slechts, waarin bezuinigd kan worden, bezuinigd op groote schaal, maar zij zijn niet de eenige, daar zijn er meer.

Toch zijn wij er van overtuigd, dat wat den tegenwoordigen toestand betreft, bezuiniging *alleen* niet zal baten, maar dat er tevens naar nieuwe bronnen van inkomsten dient te worden uitgezien. Wij houden er niet van profeet te spelen, toch meenen wij gerust te kunnen voorspellen, dat de thans ingediende ontwerpen hun beslag in den Kolonialen Raad niet zullen krijgen. Wat dan? Men zal nieuwe voorstellen moeten indienen, doch dat het dan voorstellen zijn tot het opleggen van belastingen, die niet zoozeer de dagelijksche behoeften van den minderen man als de luxe en het overtollige van den gezeten burger treffen.

——o——

Een ernstige Plechtigheid.

De Nederlandsche bladen hebben dezer dagen *in extenso* de bizonderheden vermeld, omtrent de aanneming en bevestiging van Hare Majesteit de Koningin in de Ned. Hervormde Kerk. Het was een plechtigheid, waarvoor, om de hooge positie van de Persoon, welke het gold, de geheele natie zich interesseerde en ook wij, katholieken, hoewel op een anderen religieuzen grondslag staande dan de Koningin, wij kunnen toch niet nalaten ons te verheugen over eene gebeurtenis, welke in elk geval een uiting is van geloof, van godsdienst, van christendom. Ongetwijfeld zou het voor den katholiek een bron zijn van groote vreugde, wanneer het Koninklijk Huis één was met ons in belijdenis; maar nu dit niet zoo mag zijn, constateeren wij toch met blijdschap, dat de geestelijke vorming van onze Vorstin geen zoogenaamd neutrale is geweest, dat de Regentes aan hare Dochter eene godsdienstige opvoeding heeft gegeven en dat zij, die eenmaal de hoogste plaats in den lande zal bekleeden, met eerbied en ontzag opziet tegen Hem, die de Koning der koningen is.

Dit voorbeeld heeft zijne waarde, heeft zijne beteekenis. Wij allen, wij weten, dat in onzen tijd het ongeloof de groote vijand is; het ongeloof, dat aan den eenen kant zich ruw en vermetel openbaart en ter andere zijde onder het mom van verdraagzaamheid en mysticisme optreedt. Tegen dezen vijand het zwaard aan te gorden is de plicht van elken christen, is inzonderheid de plicht van hen, die met gezag zijn bekleed. Voor een strijd tusschen de godsdiensten onderling is daarbij schier geen plaats meer. Niet in dien zin, dat wij onze beginselen zouden moeten verloochenen, of onze vaan oprollen; maar nu de essentiëele waarheden van het Christendom worden bedreigd, ontstaat tusschen hen, die aan die waarheden vasthouden, vanzelf een nauwere band. Niet meer het een of ander dogma, maar het geloof in zijn geheel wordt aangevallen, bestreden, verdacht gemaakt op allerlei manieren.

En men weet hoezeer het ongeloof van boven doordringt tot de laagte en hoe het daar in de laagte vooral verwoestingen aanricht, welke de maatschappij doen trillen op hare grondslagen. Geen krachtiger middel om het gezag te ondermijnen, snel en zeker, dan de prediking van het ongeloof, het ontkennen van een oppersten Rechter, het huldigen van een zoogenaamde "neutraliteit", welke den godsdienst tot een privé-zaak verklaart en van de overheid eischt, dat zij nooit of nimmer in het openbaar den naam van God zal huldigen. De bewijzen voor deze stelling ontbreken niet. Zij zijn tastbaar voor een ieder. En tevens is men er getuige van hoe, naarmate het ideale, het bovennatuurlijke verder wordt weggestooten, een verlagend materialisme de geesten bederft en een verblindende wedijver ontstaat naar stoffelijke genietingen.

Waar deze verschijnselen van jaar tot jaar dreigender worden en zoovele autoriteiten haren plicht vergeten, doet het goed, dat ook nog op andere voorbeelden kan worden gewezen. Ons staatsleven heeft in de eerste plaats behoefte aan hooger licht dan aardsche kennis geven kan. Godsdienst en gezag moeten in 't nauwst aan elkander zijn verbonden en het Hoofd van den Staat behoort zich telkens te herinneren, dat hij (of zij) de vertegenwoordiger is van Dengene uit wien alle gezag voortspruit. Alleen wanneer de overheid van dit beginsel uitgaat zal zij naar de eischen van recht en billijkheid kunnen regeeren en bij het volk gevoelens wekken van oprechte trouw en onderdanigheid.

Nederland is gelukkig nog niet zóóver gekomen, dat zijne autoriteiten stelselmatig en angstvallig het noemen zelfs van Gods naam vermijden. Maar toch, ook hier is de "neutraliteit" reeds diep doorgedrongen en de meening, dat de Staat zich moet losmaken *van* en zich stellen *boven* alle geloof, vindt somwijlen ook bij christenen instemming. "In onze dagen van liberalisme", zeide dezer dagen mgr. Foucault, bisschop van St. Dié op het katholieken-congres te Reims, "is de waarheid, dat vóór alles het rijk der hemelen en zijn gerechtigheid moet worden gezocht, zelfs bij een groot aantal christenen verzwakt. In hun particuliere leven gedragen zij zich naar de wetten Gods, maar in het openbare leven achten zij zich gehouden tot een algeheel indifferentisme voor de zaken des geloofs."

Dit indifferentisme heeft reeds onnoemelijk veel kwaad gesticht. Wanneer men God niet openlijk en bloot durft belijden, bereidt men, bewust of onbewust, den weg tot het ongeloof. En daarom verheugen wij er ons telkens over, wanneer van overheidswege dit geloof in God ruiterlijk wordt verkondigd en de hoogste in den lande zich niet schaamt voor Hem, die ook over schepters en kronen gebiedt!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Lyst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Pascual Bethencourt, A. Bethencourt é hijos, J. C. Ringeling 2, Mery S. Garcia, M. S. Maduro, Bernardo Gabriel, Henry D. Henriquez, Delvalle & Correa, J. I. Salas, M. S. L. Maduro, Moses S. L. Maduro, A. D. Henriquez, A. G. E. Weeber, J. M. Chumaceiro, Dionicia de Regales.

——

Woensdag j. l. zijn alhier tot leden der Kamer van Koophandel en Nijverheid herkozen de afgetreden leden de Heeren J. H. M. Ellis en Rodolfo Pinedo, die beiden de volstrekte meerderheid van drie stemmen op zich vereenigden.

* *

Bij het gisteren en heden gehouden onderwijzers-examen zijn twee der drie candidaten geslaagd, n. l. Mejuffrouw E. van Romondt en de Heer Antoine R. Beaujon. Ook vernemen wij dat de Heer Neuman in het examen voor het duitsch geslaagd is.

* *

Door een betreurenswaardige vergissing heeft de Hollandsche boot *Prins Willem I*, komende van Haiti, Donderdag j. l. twee leden der equipage lijdende aan de gele koorts in onze haven ontscheept. De aangetasten werden dadelijk naar het Militaire Hospitaal vervoerd: een der lijders echter moest de gevreesde ziekte reeds denzelfden dag met den dood bekoopen.

Betreurenswaardige vergissing, daar de boot de lijders aan het Quarantaine-établissement had moeten afzetten, waardoor onze haven onbesmet was gebleven.

* *

Gisterenavond hadden wij het genoegen, in het gebouw der St. Jozefs-Gezellen-Vereeniging te Pietermaai eene tooneelvoorstelling bij te wonen.

Het in de landstaal opgevoerde stuk was een treurspel en de titel *"Garcia Moreno's dood"* zoowel als de herinnering van vroegere uitvoeringen hielden onze verwachting gespannen. Wij werden echter in geenen deele teleurgesteld. De verschillende tooneelen werden vlot en met ongekunstelden zwier afgespeeld. Ons hartelijk compliment aan de beide wakkere Gezellen, die de hoofdrollen Moreno en Polanko uitvoerden. Zij bleken ten volle berekend voor hun niet lichte taak en hebben hun ouden roem schitterend gehandhaafd, want, als wij ons niet vergissen, waren het dezelfden, die in "Columbus" met zooveel bijval de personaadjen van den Ontdekker en van Bobadilla verbeeldden. Hun spel was ook gisterenavond onberispelijk, ja, hier en daar, meesterlijk en wij bekennen eerlijk het in Europeesche liefhebberijgezelschappen nooit beter te hebben gezien.

Doch ook de ondergeschikte rollen verdienen een woord van lof. Over het algemeen voldeden zij zeer goed en, ofschoon er in de beide laatste bedrijven moeilijke tooneelen voorkwamen, waren houding en toon meer dan bevredigend.

Wat de keuze van het stuk betreft: wij weten dat het Bestuur der St. Jozefs-Gezellen ten deze een keurigen smaak bezit. Wij noemden zooeven reeds *"Columbus"* als een voorheen opgevoerd stuk, wij herinneren ons nog *"Alexis of de verborgen diamant"* van Kardinaal Wiseman z. g.; "Thomas Morus"; *"Hermingild"* van pater Allard.

Ook de inhoud van het jongste stuk legt weer een schoon getuigenis af, dat het Bestuur der Vereeniging met de opvoering van tooneelstukken nog iets anders beoogt, dan enkel ontspanning.

Moge wij nog dikwijls het genoegen smaken na zulk een verheffenden avond het gebouw der Vereeniging te verlaten met een allerhartelijkst: "God zegene het eerzame handwerk!

* * *

In een onzer vorige nummers hebben wij onzen lezers de plechtige prijsuitdeeling van het Colegio "Sto. Tomás" op den 9 December aanstaande aangekondigd. Dezer dagen nu ontvingen wij het keurig opgestelde program van hetgeen zal worden uitgevoerd bij die gelegenheid.

Wij wisten reeds, dat de leerlingen van het Colegio "Sto. Tomás" eene degelijke opvoeding ontvingen, elk optreden dier leerlingen getuigde daarvan; doch dat die opvoeding zoo veelzijdig was als het program doet veronderstellen, ziet, dat bleef ons tot nu toe onbekend. Dat program toch spreekt ons van Spaansche, Fransche Duitsche en Engelsche voordrachten, die wel geschikt zijn om de schoonheid van iedere taal in het bijzonder te doen uitkomen en die zelfs een zekere volmaaktheid in de manier van zeggen eischen. Dat program belooft ons veel muzikaal genot, doordat stukken van de beste meesters zullen worden ten gehoore gebracht, stukken, welke ons de bedrevenheid der leerlingen op verschillende muziek-instrumenten moeten doen kennen. Wij zullen de leerlingen van het Colegio ook zien optreden in een drama en daarmede het

---

„Jeanne, bo ta aki?" é dici tembiando.

„Si, Conde. Awor koe Brantel lo bai den otro su manoe, mi tabatin mes idea coe bo. Mi tambe kier a toema despedida for di djele."

„Bo mester a desprecia mi, Jeanne, den e tres anja, koe a pasa."

„No, Paul, mi tabatin compación coe bo."

„Jeanne," el a responde, "mi ta gradici bo, koe bo a bini. I toch mehor bo no a bini. Mi a corda koe lo mi tin forza i awor mi ta tristoe cordando koe mi ta mira bo pa di ultimo be. Adios Jeanne. Adios!"

„Adios Paul. Mi papa ta warda bo coe notario."

Paul a bai den zala grandi, camina señor Rosel a wardele, pa conté, koe den e tres anja el a gasta 300.000 florin.

„Pero nan a toema muchoe procento, nan a tuma interest di usurero, bo mester obliga nan, koe nan ta bolbe doena bo."

„Na ki manera?"

„Nos ta traha ariba nan consenci."

„Esai ta cos koe tal hende no ta conoce."

„Larga nos purba."

„En vano, i ademas mi no ta conoce nan."

„O, ami si. Nan jama.... Pierre, De Rosel, i un tres ainda, koe ta di mas grandi usurero."

Paul no por a comprende nada.

„Lo mi splica bo," señor de Rosel dici: "mi tabatá un amigo intimo di bo papa. Pierre, koe ta un homber sabi i ami a comprende koe, ora bo tabata liber lo bo bai aki fo. Nan koe ta bende coe jonkman ricoe ta tuma semper dos be mas di nan koe otro, pero nos, Pierre, ami i un otro persona a combini coe nan, pa precio di costumber, ora nos a paga nan na ora. Di tres persona a tuma un hypotheek ariba bo castillo. Asina bo tin di paga nos toer bo gastoe. Pero si nos ta calcula bon anto, bo a gasta 50.000 florin. E persona a haci abuso di bo confianza, pero mi ta kere koe ta ligé drecha cuenta coe n'é, asina koe lo sobra bo ainda 250.000 florin."

„I bo ta conocé e persona?" e conde koe tabata toer admirá a puntra.

„Si, i bo tambe. Ta Jeanne de Rosel."

E mucha muher a drenta poco poco.

„Si Paul" — e dici. — „Mi tabata sabi, kce den toer bo pleiziernan, bo coerazon a keda limpi. Larga mi paga bo awor es koe mi a tuma di mas."

„O, señor Plantier lo juda boso," señor Rosei dici.

„Si señor conde i señorita: mi por traha un cierto contrato........ boso ta comprende........ mi a trahele caba........"

„O, Jeanne," e conde dici, „bo a habri porta di mi fortuna trobé. Com lo mi gradici bo."

Pierre a tendé toer cos, alafin e dici: „Mi no a bisa bo, Señor Conde, koe lo mi no bai for di bo."

„Bo ta di mi familia, hypocrito bieuw. Risca di bai for di nos!"

Porta di comedor a habri awor.

„Señora," de Rosel dici hariendo coe su jioe, „mesa ta warda. Paul, larga nos drenta coe el koe aki un dos tres siman ta bo esposa."

——•——

bewijs zien geleverd, dat men te San Fuego op de hoogte is van zijn tijd en niet nalaat den veredelenden invloed van het tooneelspel aan te wenden tot volmaking der opvoeding. Dat bij de keuze der uit te voeren stukken het eere-deel werd toegewezen aan den held van dit jaar, den "esclarecido Generalisimo Francisco de Miranda," sprak van zelf: de élèves van "Sto. Tomás" zijn voor het meerendeel Venezolanen, en de Directie staat zoowel ten onzent als in den vreemde er voor bekend, op eene kiesche doch degelijke wijze zuivere vaderlandsliefde op te wekken en te onderhouden in de harten der leerlingen.

Op één punt nog wenschen wij de aandacht te vestigen. Op het program staat eenvoudig weg: "Sin cooperacion ajena": dat woord is veelbeteekenend: geen vreemde krachten zullen worden gebruikt en daardoor zal voorzeker de uitvoering den stempel der oorspronkelijkheid dragen. Door dat weren van vreemde krachten zullen wij misschien in de opvoering der stukken iets geacheveerds moeten missen, doch dat gemis, wat hier eigenlijk niet aldus genoemd moet worden, zal ruimschoots worden vergoed door de waarde, die eigen werk steeds uit zich zelve heeft.

Hoe het ook zij, te oordeelen naar het program mogen wij allen, die bij de plechtige prijsuitdeeling van het Colegio "Sto. Tomás" tegenwoordig zullen zijn, eenige genotvolle uren voorspellen en het zou ons spijten, indien ook maar één der genoodigden verhinderd werd dien heerlijken avond te San Fuego door te brengen. En mochten er nog zijn, die gaarne dien avond blijk gaven van hunne belangstelling en door een onschuldig verzuim geen uitnoodiging ontvingen, omdat bij de veelvuldige relaties van het Colegio hun naam en woonplaats tot haar spijt aan de Directie ontgaan is, wij zijn er zeker van, afgaande op de heuschheid van Directeur en leeraren, dat hun, wanneer zij hun wensch kenbaar maken, geen bewijs van toegang zal worden geweigerd.

***

Ofschoon de diplomatieke betrekkingen sinds lang tusschen Nederland en Venezuela hersteld zijn, en laatstgenoemd land zelfs een gevolmachtigd minister bij de Nederlandsche regeering geaccrediteerd heeft, hoorden wij tot dusverre niet, dat ook onze regeering een vertegenwoordiger bij de republiek van Venezuela benoemd had. Thans lezen wij in het verslag van het Begrootings-onderzoek in de Tweede Kamer, dat de vraag gesteld werd, of eerlang de benoeming zal geschieden voor den post van consul-generaal, tevens zaakgelastigde in Ecuador, Colombia en Venezuela.

***

Bij koninklijk besluit zijn met ingang op 1 Februari 1897, eervol uit den militairen dienst ontslagen, met toekenning van pensioen, de majoor, commandant van de troepen en het garnizoen in Suriname, A. Conradie, en de kapiteins der infanterie van de landmacht in West-Indië, D. Charlouis, E. A. Van Romondt en J. H. Teunis, de beide eerstgenoemde officieren op het daartoe door hen gedaan verzoek; tevens zijn op nonactiviteit gesteld de officier van gezondheid der 1ste klasse, chef van den geneeskundigen dienst in Suriname, C. F. Alsmeer en de militaire apotheker der 2de klasse bij de troepen aldaar J. M. Van der Stempel.

***

—Naar het *Centrum* met vreugde verneemt, heeft prof. Snellen Mgr. Wulfingh, apostolisch vicaris van Suriname, hoop gegeven op genezing der gevaarlijke oogziekte, waardoor Z. D. H. is aangetast. Daar evenwel het klimaat der kolonie voor oogkwalen zeer noodlottig is, zal de doorluchtige lijder niet meer naar zijn geliefd Suriname terugkeeren.

NEDERLAND.

H. M. de koningin is Vrijdag-morgen, 23 October, te 11 uur kerkelijk aangenomen door dr. van der Flier, hofprediker, in bijzijn van H. M. de Koningin-Regentes en freule van de Poll, sur-intendante van H. M. en Miss Saxton Winter, de Engelsche gouvernante. De plechtigheid had tevens plaats in tegenwoordigheid van de ouderlingen mr. Th. baron Mackay en den heer L. J. Wijsman.

Z. M. de Keizer van Duitschland, wenschende aan H. M. Koningin Wilhelmina een geschenk aan te bieden, ter gelegenheid Harer aanneming als lid der Hervormde Kerk, had de overhandiging daarvan opgedragen aan zijnen adjudant-generaal Von Hahnke, generaal der infanterie en chef van het militair kabinet.

— Door den Heer E. Chambly werd onlangs te Amsterdam aan een gezelschap van speciaal-genoodigden den „Diaphanograaf" voorgesteld.

Na een inleiding, waarin de heer Chambly de X-stralen besprak en eenige X-photographieën ontwikkelde, kreeg men den „Diaphanograaf" te zien.

Door dit toestel is het gelukt met gebruikmaking van de eigenschappen der zoogenaamde X-stralen, voorwerpen van metaal, beenderen enz. door hout, vleesch en andere stoffen heen te zien, zonder dat daarvoor noodig is een photo op te nemen en te ontwikkelen.

Men behoeft thans slechts de hand achter een glas te houden om door dit glas door den handschoen en de huid, de spieren en de beenderen zeer duidelijk te zien: Een dik, doorvoed konijn zag men eerst in levenden lijve, daarna als spartelend geraamte achter het glas; evenzoo een fraaie duif, die als bij tooverslag netjes afgekloven geleek, om het volgende oogenblik weer gezond en wel te voorschijn te komen.

De heer Chambly is van plan hier ter stede een toestel voor geneeskundigen te brengen.

Hij besloot zijn séance door zeer treffende proeven met wat hij noemt „Tesla's licht der toekomst", electrische stroomen van meer dan 100.000 volts en wisselstroomen van hooge frequentie, waarvan hij de volkomen gevaarloosheid aantoont, door herhaalde malen de hand op de vonk te leggen en nagenoeg luchtledige glazen, kogels en buizen, die in het z. g. „electrische veld" lichtgevend worden zonder eenige geleiding of ander contact met de toestellen.

In de donker gemaakte zaal maakten deze buizen en kogels een prachtig effect door de verschillende toverachtige kleuren van het licht in het glas. Het onderscheid in kleur moet ontstaan door het verschillend volumen gassen, dat in de buizen gebleven is.

Bizonder treffend was het phosphoriseeren van een dezer buizen, nog lang nadat het buiten het electrische veld gebracht was.

BUITENLAND.

Italie.— Donderdag-ochtend 22 Oct. deden de vorstelijke personen en de verschillende gasten bij het huwelijk hun intocht in Rome. Er was, volgens een liberaal blad, betrekkelijk weinig geestdrift. Om 9 uur kwam koningin Maria Pia, moeder van den koning van Portugal, met haar zoon, den hertog van Oporto. Koning Umberto, koningin Margueritha en de prinsen en prinsessen waren aan het station; de prinsessen allen gelijk gekleed in grijze zijde. Een half uur later kwam de prins van Napels aan. En eindelijk om 11 uur prins Nikita van Montenegro met de bruid. Wederom was de geheele koninklijke familie aan het station. De prins van Napels hielp zijn bruid bij het uitstappen. Zij was in haar groen toilet met vieil or geborduurd, beeldschoon en vooral zeer aanvallig. Met groote hartelijkheid omhelsde haar de koningin, die haar: „mijne dochter" noemde. Op den weg naar het Quirinaal klonken wat luider toejuichingen. De stoet bestond uit 20 rijtuigen; in het eerste zaten de koning en de vorst, in het tweede de koningin met het bruidspaar.

De koning, de koningin en de prins van Napels, omringd door hun civiel en militair huis, gaven gisteren een plechtige receptie aan de ministers, de bureau's van Kamer en Senaat en tal van afgevaardigden en senatoren, die hunne gelukwenschen kwamen aanbieden.

In antwoord op een toespraak zeide de koning: „De blijken van genegenheid die wij uit alle deelen des lands ontvangen, bewijzen dat het land gevoelt, dat mijn Huis vereenzelvigd is met het Italiaansche volk. De beide dynastieën, die zich vereenigen, hebben den wapenroem, de liefde des vaderlands en het edelmoedig streven om het volk te verlossen uit zijn knechtschap, gemeen. Een groot, krachtig en gelukkig vaderland is het doel, waaraan ik mijn geheele leven heb gewijd."

Een toontje lager zou geen kwaad hebben gedaan.

De *Agenzia Stefanie* bericht dat de heer Carvalho, die de koninginweduwe van Portugal en den hertog van Oporto naar Rome vergezelt, weder den post van Portugeesch gezant in Italië op zich neemt. Nu de diplomatieke betrekkingen tusschen beide staten dus hersteld zijn, zal binnenkort ook weder een Italiaansch gezant bij het Portugeesche hof worden geaccrediteerd.

Frankrijk.—Maandag, 2 Nov., begaf Felix Faure zich naar het Pantheon, om wegens den Allerzielendag—een dag, die in Frankrijk zelfs door de ongeloovigen, die Paschen over het hoofd zien, wordt gevierd—het graf van zijn voorganger te bezoeken. Hij vond er den gouden krans, dien czaar Nicolaas voor het graf van Carnot had beloofd.

De krans bestaat uit een breeden platten ring van verguld zilver, waarop zich in blauw émail viooltjes en vergeetmijnietjes afteekenen. Dwars door den ring steekt een olijftak, die zich midden in de ronding splijt in twee takken; de eene tak houdt het Russische wapen, de andere een hartvormig schild, waarop in Byzantijnsche letters het opschrift: "Aan Carnot, Nicolaas II." Dit gansche kunstwerk is bevestigd op een marmeren plaat, rooskleurig met roode aderen, van een vierkanten meter grootte.

Het stuk is uitgevoerd door den Russischen beeldhouwer Antokolsky, die sedert lang te Parijs is gevestigd en een vriend was van Carnot.

— In November zal te Lyon onder voorzitterschap van Mgr. Gouthe-Soulard, aartsbisschop van Aix, een anti-vrijmetselaarscongres gehouden worden.

De vrijmetselarij zal daar onder godsdienstig, staatkundig en maatschappelijke oogpunt besproken worden.

Als verweermiddelen tegen de secte zullen behandeld worden: het openbaar maken der anti-maçonnieke leerstellingen en van het doel der vrijmetselarij, het vormen van katholieke vereenigingen op alle gebied, organiseering van kiesvereenigingen met het doel om alle vrijmetselaars zorgvuldig buiten de regeering te houden, en het openbaar maken der namen van zooveel mogelijk alle vrijmetselaars.

Duitschland.— Zaterdag, 31 Oct. zijn prins Hohenlohe, Duitsch rijkskanselier, en Von Marschall, staatssecretaris voor Buitenlandsche Zaken, onverwachts naar Potsdam geroepen. Ofschoon de broeder des kanseliers, kardinaal Hohenlohe, dezer dagen overleden is, heeft prins Hohenlohe niettemin onmiddelijk gevolg gegeven aan de oproeping. Men maakt daaruit de gevolgtrekking, dat tusschen den keizer en zijne beide raadslieden ernstige aangelegenheden besproken zijn.

Waarschijnlijk zullen de onthullingen uit de *Hamburger Nachrichten* wel het onderwerp van discussie hebben uitgemaakt. Volgens een invloedrijk Italiaansch staatsman (Crispi?) zouden de onthullingen de wereld zijn ingezonden, om den Franschen een klein stortbad toe te dienen (?)

Portugal.— Koningin Amelie heeft een veldtocht geopend tegen het dragen van het korset. De jonge vorstin, die eene zeer geleerde vrouw is, heeft de dames van hare hofhouding aanschouwelijk willen voorstellen, hoe het korset het beenderenstelsel verminkt. Zij heeft daartoe verscheidene dames met X-stralen gefotografeerd, en de foto's vertoonden zulke verwrongen en misvormde ribbenkassen, dat de dames, ontsteld en overtuigd, beloofden het voorbeeld der koningin te volgen en het korset niet meer te zullen dragen.

Otro caso interesante es el de Doña Pascuala Ripollés. Esta señora dá la siguiente descripción de su cura para que aquellas personas que padezcan del mismo mal puedan valerse del mismo remedio:

"Por espacio de un año he estado padeciendo de dolores en el estómago seguidos de la indisposición general que regularmente resulta de los padecimientos del estómago. Durante este corto periodo probé varios remedios y algunos en lugar de aliviarme me pusieron peor hasta que por fin me aconsejaron que probara el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Me es enteramente imposible explicar el resultado pero le aseguro que á la presente me hallo como si jamás hubiera padecido del estómago. No solamente han desaparecido todos los desarreglos del estómago sino que tengo ahora un apetito como jamás tuve anteriormente.

Hago esta declaración para su satisfacción y al mismo tiempo para que la publique Ud. ó haga cualquier otro uso que crea conveniente por si hubiese cualquiera otra persona que padeciera de lo mismo pueda tener la misma ventaja que yo he tenido. S. S. S. (Firmado) Pascuala Ripollés. [illegible] de Calvert, 2, de Noviembre de 18[illegible]"

ANUNCIO

Bendementoe di PREENDANAN koe tin placa fiá ariba nan na *Spaar- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Januari té 30 di Juni 1894 bao di N°. 9382 C té N°. 3693 D lo toema lugá dia Juebes 3 December i dianan koe ta sigui.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes atin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 26 di November 1896.

President,

M. P. CURIEL.

BOTICA CENTRAL
DE LANNOY & C°

CURAZAO — OTRABANDA

CALLE ANCHA N 160

TELÉFONO N [illegible]

En este nuevo establecimiento encontrarán nuestros favorecedores toda clase de drogas y sustancias medicinales de las más modernas: así también perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, agua de soda, etc. Trato fino y esmerado.

LA SANGRE ES LA VIDA.

La ausencia de curpúsculos rojos, principio vivificador de la sangre, produce la enfermedad que se llama Anemia. Se nota en las caras y manos pálidas y labios sin sangre y es muy común en las mujeres. El enfermo siente debilidad ó flojez general, condición que predispone el cuerpo á todo género de enfermedades y que requiere un remedio de eficacia probada. La legítima

Emulsión de Scott

Marca de Fabrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa parece adaptarse especialmente á la producción de los glóbulos rojos, siendo esa una de las propiedades que hacen del aceite de hígado de bacalao un agente terapéutico de tanto mérito y de aplicación tan constante en la Medicina. Los hipofosfitos son grandes tónicos y ayudan á la pronta recuperación de las fuerzas y de la vitalidad. La Emulsión de Scott es lo mejor para los niños. Con su uso se desarrollan fuertes y robustos. Es grata al paladar.

De venta en las Boticas. Cuidado con las falsificaciones é imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

Dr. T. J. G. GAERSTE

Médico, Cirujano y Partero,

OFRECE AL PÚBLICO SUS SERVICIOS PROFESIONALES.

Habiendo pasado un curso entero en el Colegio de Oftalmia de N. Y. (New York Eye and Ear Infirmary) practicando allí toda clase de operaciones al lado de los célebres Profesores Knapp, Noyes y Weeks, se ofrece también como especialista en todas las enfermedades que afectan los ojos, oído y garganta.

Su oficina propiamente arreglada para recibir toda clase de pacientes está situada en el Aguasal Otrabanda, piso alto del establecimiento de los Sres. Dania, entre los hoteles "Brion" y "Maracaibo," á donde tiene los instrumentos más modernos para hacer examen á los órganos mencionados, prescribir los anteojos que deben usarse y atender á todos los pacientes que quieran honrarle con su visita.

Ofrece atender gratis á los pobres de solemnidad para quienes dedica los Martes y Jueves 8 — 9 A. M.

Horas de oficina 8 — 10 A. M. y 3 — 5 P. M.

Teléfono N° 128. Casa Blanca. — Curaçao.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,

NEW YORK.

Libre de Explosión, Humo y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterías y Almacenes de Víveres.

ATENCION

Jarabe Curativo de la Madre Seigel, A. J. White, Limited London
Cerveza blanca, marca Bass } embotelladas por M. B. Foster & Sons Limited, London.
" negra " Guiness }
Tabaco de Royal Cigar Manuf. "Insulinde" Arnhem.
Cerveza blanca Sparkling T. P. Griffin & C° London.
" " Prime Lager Bier } St. Pauli Brauerei Bremen.
" " Prime Pilsener Bier }

Unico Agente en Curaçao,

CHERIE NAAR.

Otrabanda.

De voltrekking van het huwelijk van

M. Petit

MET

G. Leyba

zal plaats hebben heden den 28sten dezer.

Receptie ten huize "VILLA ORANGINE" Scharloo, des avonds te 8 uur.

Curaçao, den 28n. November 1896.

Bekendmaking

De publieke verkoop van ZILVEREN en GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1894, onder N°. 9382 C t/m N°. 3693 D, zal plaats hebben op Donderdag den 3 December a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 26 November 1896

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

M. B. GORSIRA & C°

— HEERENSTRAAT —

Tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades,

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER

LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACION.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1896	Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia	
Vertrekt van NEW YORK....	Nov.	4	Nov.	14	Nov.	24	Dec.	3	Dec.	12	Dec.	23
Komt aan te CURAÇAO	"	10	"	20	"	30	"	9	"	18	"	29
Vertrekt van "	"	11	"	21	Dec.	1	"	10	"	19	"	30
Komt aan te PTO. CABELLO	"	12	"	22	"	2	"	11	"	20	"	31
Vertrekt van "	"	13	"	23	"	3	"	12	"	21	Jan.(97)	2
Komt aan te LA GUAYRA..	"	14	"	24	"	4	"	13	"	22	"	3
Vertrekt van " ..	"	17	"	27	"	7	"	16	"	26	"	7
Komt aan te PTO. CABELLO	"	18	"	28	"	8	"	17	"	27	"	8
Vertrekt van "	"	18	"	28	"	8	"	17	"	28	"	8
Komt aan te CURAÇAO	"	19	"	29	"	9	"	18	"	29	"	9
Vertrekt van "	"	20	"	30	"	9	"	19	"	30	"	9
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	"	21	Dec.	1	"	10	"	20	"	31	"	10
Komt aan te NEW-YORK....	"	27	"	7	"	16	"	26	Jan. (97)	6	"	16

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Nov.	11	Nov.	21	Dec.	1	Dec.	10	Dec.	19	Dec.	30
Komt aan te MARACAIBO....	"	12	"	22	"	2	"	11	"	20	"	31
Vertrekt van "	"	17	"	27	"	1	"	16	"	27	Jan.(97)	6
Komt aan te CURAÇAO......	"	18	"	28	"	17	"	17	"	28	"	7

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

[illegible]